

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University

Aurangabad (Maharashtra) India 431004

Re Accredited "A" Grade by NAAC

64

Perspective Plan (2019-20 to 2023-24)

Update With

Plan for Academic Year 2023-2024

महत्वाची सुचना

सर्व संलग्नीत महाविद्यालयांना/ परिसंस्थांना / संस्थांना माहेडच्या बैठकीत झालेल्या निर्णयानुसार सुचित करण्यात येते की, बृहत आराखडयानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२३-२०२४ करिता नवीन महाविद्यालय, नवीन विषय, अभ्यास पाठ्यक्रम, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी व सॅटेलाईट सेंटर इत्यादी बाबतचे प्रस्ताव ऑनलाईन सादर करावेत. या व्यतिरिक्त ठिकाणांसाठी प्रस्ताव सादर करू नये, असे प्रस्ताव सादर केल्यास ते अमान्य ठरविण्यात येतील.

AN APPEAL

Dr Babasaheb Ambedkar Marathwada University has completed 64 years of its service to the field of higher education and societal reformation as envisaged by Dr Babasaheb Ambedkar. We are at the threshold of celebrating our Diamond jubilee next year i.e 2024. In this year we look back at our humble beginning in 1958 and the ideas of Dr Ambedkar for changes in society through world class education. We have been successful in delivering our mite, but need much to be done for transforming the society as envisioned by Dr. Babsaheb Ambedkar.

In this fast changing world with full of competition in all sphere, this university is holding its bastion and fulfilling its mission and visions as visualized by great luminaries of this region. With changes in all over education system, simply to equip them to accept the challenges of future, the Government of India have come up with large scale reforms in education by introducing skill development a armour for selfemployment. Government of India's mission of make in India, skill development, smart cities mission has its bearing on us and the University is confident to accept these challenges.

In area of skill development we started Deen Dayal Upadayay Center for Knowledge Acquisition and Up gradation of Skilled Human Abilities and Livelihood (KAUSHAL), Abbreviated as Deen Dayal Upadayay Kausal Kendra;s. We are among the first to introduce B.Voc and M.Voc curriculum. We intent disseminate this centers to other districts and in rural colleges. In fast changing scenarios of this city, due to Delhi Mumbai Industrial Corridor, we are preparing ourselves to be pioneer citizens with an ability to transforming our cities plan and. We also would like to impart skill development to our younger generations and boosting their confidence to take up responsibilities in the recognized areas for make in India products.

I appeal to all University Department and educational societies, to accept the paradigm shift in coming year's education pattern. I wish we all strive to work hard in this direction and prepare ourselves to accept the challenges to fulfill the aspiration of parents, students and stakeholders of university. Please note that this perspective plan is an mirror towards developing self employment curriculum. So you are requested to go though this perspective plan and apply for these courses as mentioned in perspective plan of Dr Babasaheb Ambedkar Marathwada University for applying.

Professor (Dr.) Pramod Yeole
Vice-Chancellor
Dr Babasaheb Ambedkar
Marathwada University,
Aurangabad

परिपत्रक (नवीन महाविद्यालय / परिसंस्था सुरु करणेसाठी)

प्रति,

शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ करीता डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद परिक्षेत्रात
नवीन महाविद्यालय / परिसंस्था सुरु करणेसाठी अर्ज सादर करणाऱ्या नोंदणीकृत संस्थांचे

मा. अध्यक्ष तसेच मा. सचिव.....

विषय:- शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून नवीन महाविद्यालय / परिसंस्था सुरु करणेसाठी अर्ज सादर करणेबाबत.

- संदर्भ:-**
- १) सन २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकड्यांना मंजूरी देण्यासाठी कार्यपध्दती व निकष विहित करण्याबाबत शासन निर्णय दिनांक १३ सप्टेंबर, २०१७.
 - २) सन २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन महाविद्यालयांना (पारंपारिक व व्यावसायिक) मंजूरी देण्यासाठी कार्यपध्दती व निकष विहित करण्याबाबत शासन निर्णय दि. १५ सप्टेंबर, २०१७.
 - ३) सन २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन सॅटेलाईट केंद्र मंजूरी देण्यासाठी कार्यपध्दती व निकष विहित करण्याबाबत शासन निर्णय दिनांक १८ सप्टेंबर, २०२०.

महोदय / महोदया,

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मध्ये नमूद केलेल्या तरतुदीनुसार तसेच उपरोक्त संदर्भिय शासन निर्णयामध्ये नमूद केलेल्या कार्यपध्दती नुसार नवीन महाविद्यालय / परिसंस्था सुरु करण्यासाठी नोंदणीकृत संस्थाकडून विहित नमुन्यात ऑनलाईन प्रणालीद्वारे अर्ज मागविण्यात येत आहेत. सदर अर्जावर संदर्भिय शासन निर्णयात नमूद केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार विद्यापीठामार्फत उपरोक्त संदर्भात आपणास कळविण्यात येते की :-

नोंदणीकृत संस्थांनी विद्यापीठाच्या www.bamu.ac.in या संकेतस्थळावर home Page वरील Affiliation Portal या Link वर Click करून University -Institute Affiliation Management System (UIAMS) येथे Click करून त्यातील सूचनेनुसार ऑनलाईन पध्दतीने अर्ज सादर करावेत. आपल्या माहितीसाठी सदर ठिकाणी helpline देण्यात आलेली आहे. तसेच शासनाने या संदर्भात वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासन निर्णय विद्यापीठाची बृहत आराखडा, संलग्नता शुल्काचा तक्ता, प्रक्रिया आदी शुल्काचे परिपत्रक, वेळापत्रक व इतर सविस्तर माहिती आणि संबंधित परिपत्रके Important G.R. / Circulars या लिंकवर देण्यात आलेली आहे. ऑनलाईन अर्जासाठी प्रथम संकेतस्थळावर नोंदणीकरण प्रक्रिया आदी शुल्काचा भरण करूनच ऑनलाईन प्रणाली मार्फत अर्ज सादर करावेत.

- १) नोंदणीकृत संस्थांनी विषयाकरीता अर्ज भरतांना संस्थेची व प्रस्तावित महाविद्यालये / परिसंस्थेचे संपूर्ण माहिती व्यवस्थितरित्या भरून ऑनलाईन प्रणालीद्वारे Send करावी.
- २) विद्यापीठाच्या बृहत आराखडयामध्ये नमूद केलेल्या तक्त्यातील रकाण्याप्रमाणे आपणास लागू असलेले प्रक्रिया आधी शुल्क भरणे आवश्यक आहे. त्यानंतरच आपणास हव्या असलेल्या Link Activate होऊन आपणास हवा असलेला अर्ज ऑनलाईन प्रणालीमार्फत भरता येईल. सदरचे शुल्क हे दिनांक १५ जानेवारी, २०२३ पावती भरल्यास आपणास आवश्यक Link उपलब्ध होऊन परिपूर्ण भरलेल्या अर्जाची प्रत आवश्यक त्या कागदपत्र व संलग्नता शुल्क ऑनलाईन प्रणालीद्वारे भरून त्याची एक प्रत ऑनलाईन संगणक प्रणालीमध्ये Upload करावी व हार्डकॉपी मध्ये फाईल सादर करतांना लेखा विभागाकडून शुल्क जमा झाल्याची खात्री करून विद्यापीठाच्या शैक्षणिक विभागास चलनाच्या प्रतीसह विहित मुदतीत सादर करता येईल तसेच लेखा विभागाच्या चलनाची प्रत लेखा विभागात सादर करून पोच घ्यावी.

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

- ३) नवीन महाविद्यालय / परिसंस्था सुरु करणेसाठी विहित मुदतीत ऑनलाईन पध्दतीने अर्ज भरून त्याची प्रिंट घेऊन सदर ०४ प्रतीत व सॉफ्टकॉपी D.V.D. मध्ये संदर्भिय शासन निर्णय व ऑनलाईन प्रणालीत नमूद केलेली कागदपत्र व संलग्नता शुल्कासह विद्यापीठाच्या शैक्षणिक विभागात सादर करावेत.
- ४) उपरोक्त अर्ज सादर करता संदर्भिय शासन निर्णयात नमूद केलेल्या बाबींची पुर्तता करणे अनिवार्य असून अपूर्ण भरलेले अर्ज, अपूर्ण कागदपत्र या तत्सम बाबी आढळल्यास अशा अर्जावर विद्यापीठामार्फत कार्यवाही केली जाणार नाही, तथा संदर्भातील संपूर्ण जाबाबदारी नोंदणीकृत संस्थेची असेल, याची कृपया नोंद घ्यावी.
- ५) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाशी सद्यस्थितीत संलग्नित असलेल्या महाविद्यालयांनी / मान्यताप्राप्त परिसंस्थांनी शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून नवीन विषय/अभ्यासक्रम/विद्याशाखा/ अतिरिक्त तुकडी व सॅटेलाईट केंद्र इत्यादीबाबतचे विस्ताराचे विहित नमुन्यातील अर्ज विहित मुदतीत ऑनलाईन पध्दतीने भरून त्याची प्रिंट घेवून सदर अर्ज चार प्रतित आवश्यक त्या कागदपत्र, प्रक्रिया शुल्क आदी व संलग्नता शुल्कासह विद्यापीठाच्या संलग्नता विभागात दि. २० जानेवारी, २०२३ पूर्वी सादर करावेत.

ऑनलाईन प्रणालीद्वारे माहिती भरतांना व आपणास काही अडचणी असल्यास सदर अडचणींचे निराकरण करणेसाठी वर नमूद केलेल्या लिंकवर Helpline देण्यात आलेली असून आपण त्या ठिकाणी देण्यात आलेल्या दूरध्वनी / मोबाईलवर संपर्क साधल्यास आपल्या अडचणीचे तात्काळ निराकरण केले जाईल. अर्ज सादर करण्यासाठी वर नमूद केलेल्या Link मधील सूचना, या पत्रासोबत जोडलेल्या सूचना तसेच संदर्भिय शासन निर्णयांचे अवलोकन करून कृपया आपण आपले अर्ज सादर करावेत, ही विनंती कळावे.

कुलसचिव

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.

(टीप :- सदरील प्रस्तावास विद्यापीठ अधिनियमात वेळोवेळी होणारे बदल लागू राहतील)

{ ऑनलाईन प्रणालीद्वारे अर्ज सादर करणेसाठी आवश्यक त्या सुचना व माहिती }

१. सर्वप्रथम ऑनलाईन अर्जासाठी प्रथम संकेतस्थळावर नोंदणी करून प्रकिया आदी शुल्काचा भरणा करूनच ऑनलाईन प्रणालीमार्फत अर्ज सादर करावेत. ऑनलाईन अर्ज सादर करतेवेळी वरील परिपत्रकात नमूद केलेल्या Link मधील सुचनांचे अवलोकन केल्यानंतरच अर्ज भरावा. अर्ज भरतेवेळी आवश्यक ते दस्तऐवज जवळ ठेवल्यास सदर अर्ज त्वरीत भरणे सुकर होईल.
२. सदर अर्जापैकी आपणास लागू असलेल्या अर्जाची माहिती आपण ऑनलाईन प्रणालीद्वारे भरावी व त्याची A-४ साईज पेपरवर एकाच बाजूने प्रिंट घेऊन (परिपत्रकात नमूद केलेल्या प्रतीत) त्यासोबत आवश्यक ते कागदपत्र, सहपत्र, विहित केलेले संलग्नता शुल्कासह अर्ज वेळापत्रकाप्रमाणे सादर करावा. या परिपत्रकाद्वारे जमा करण्यात येणारे शुल्क ऑनलाईन पध्दतीने **Generate होणाऱ्या चलन / Mandate** द्वारे जमा करून चलनाची प्रत लेखा विभागास दर्शवून लेखा विभागाची शुल्क भरण्याची पोच पावती प्रस्तावसोबत जोडावी.
३. अर्ज संपुर्ण कागदपत्रांसह स्वतंत्र ०४ फाईलमध्ये शैक्षणिक विभागात समक्ष सादर करावेत. उपरोक्त फाईलमध्ये ऑनलाईन पध्दतीने भरलेल्या अर्जाची प्रिंट, जोडलेल्या कागदपत्रांची यादी व त्यानंतर कागदपत्र / सहपत्र जोडावीत. (संदर्भिय शासन निर्णयात नमूद केल्याप्रमाणे व संकेतस्थळावरील ऑनलाईन अर्जात नमूद केलेले) हा अर्जाच्या वर टाचणीने जोडावा.
४. आपला अर्ज अचूक व परिपूर्णपणे सादर करण्याच्या दृष्टीने आपल्या संस्थेतील ज्या कर्मचारी / प्रतिनिधीना अर्जासोबत सखोल माहिती आहे, अशाच कर्मचारी / प्रतिनिधींना अर्ज सादर करतेवेळी समक्ष पाठविणे आवश्यक आहे.
५. शासनाने दिनांक १५ सप्टेंबर, २०१७ रोजीच्या शासन निर्णयात नमूद केल्याप्रमाणे प्रत्येक अर्जाच्या चार प्रतीत स्वतंत्र कव्हरमध्ये V.C.D. सादर करणे बंधनकारक आहे.

संबंधीत महाविद्यालयांनी / परिसंस्थांनी उपरोक्त नमूद केलेल्या सर्व सूचनांचे तंतोतंत पालन करून त्यानुसार अर्ज तयार करून सादर करावेत, अन्यथा कोणत्याही परिस्थितीत अर्ज स्वीकारले जाणार नाहीत, याची कृपया नोंद घ्यावी.

कुलसचिव

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद

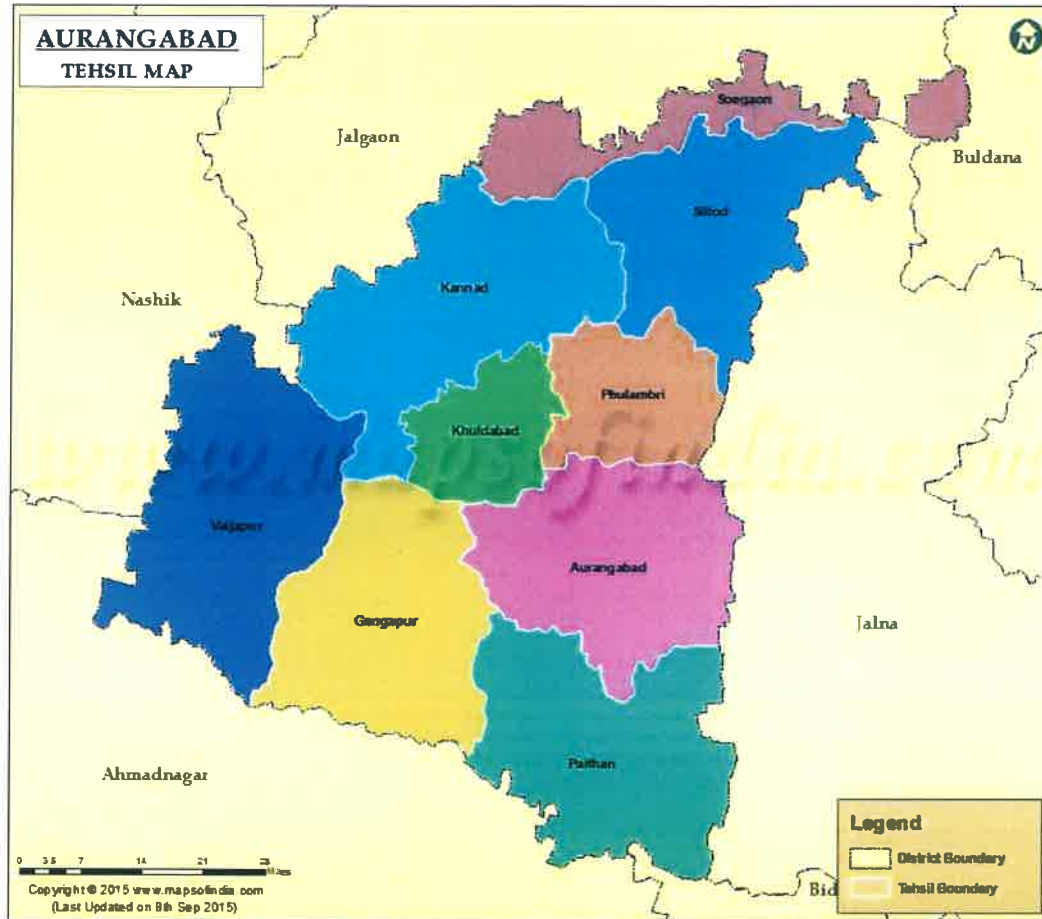

औरंगाबाद शहर

क्षेत्रफळ	:	१०,१०७ चौ.कि.मी.
लोकसंख्या	:	३७,०१,२८२
लोकसंख्येची घनता	:	३६५ प्रति चौ.कि.मी.
हवामान	:	उष्ण व कोरडे
पर्जन्यमान	:	७५ सेमी
नद्या	:	गोदावरी, वाघुर, शिवना, पुर्णा, केळणा, गिरजा, दुधना, येलगंगा, खाम
पर्वत	:	अजिंठा, सातमाळा, सुरपालनाथ
औद्योगिक ठिकाणे	:	औरंगाबाद, चिकलठाणा, वाळूज, पैठण, बीड रोड, पैठण रोड, शेंद्रा पंचतारांकित औद्योगिक वसाहत.
प्रेक्षणीय ठिकाणे	:	औरंगाबाद, खुलताबाद, म्हैसमाळ, वेरुळ, पितळखोरा, अजिंठा, पैठण, गौताळा.
धार्मिक ठिकाणे	:	पैठण, आपेगाव, कचनेर, शेदुरवादा, जटवाडा, खुलताबाद, सुलीभंजन, शेंद्रा, केळगाव, मुर्देश्वर, लासूरगाव, वेरुळ, धोत्रा, शिवूर, म्हैसमाळ, सातारा, मिटमिटा, वाकी.
किल्ले	:	दौलताबाद, वेताळवाडी, जंजाळा, सुतांडा, अंतुर.
लेण्या	:	औरंगाबाद, वेरुळ, अजिंठा, पितळखोरा
तालुके (९)	:	औरंगाबाद, कन्नड, खुलताबाद, गंगापूर, पैठण, फुलंब्री, वैजापूर, सिल्लोड, सोयगांव

Aurangabad District Map

जालना शहर

क्षेत्रफळ	: ७,६१२ चौ. कि. मी.
लोकसंख्या	: १९,५९,०४६
लोकसंख्येची घनता	: २५५ प्रति चौ. कि. मी.
हवामान	: उष्ण व कोरडे
पर्जन्यमान	: ७० सेमी
नदया	: गोदावरी, धामणा, जुई, केळणा, पूर्णा, गिरजा, कुंडलिक, दूधना, गलाटी
पर्वत	: अजिंठयांच्या पर्वतरांग, जांबुवंत, टेकडी.
औद्योगिक ठिकाणे	: जालना, आष्टी.
ऐतिहासिक ठिकाणे	: आलापूर, आसई.
धार्मिक ठिकाणे	: अंबड, जांबसमर्थ, राजूर, परांडा, अन्वा, जयदेववाडी, सोमठाणा, डोणगांव, जांबुवंतवाडी (जामखेड)
किल्ले	: जालना
तालुके (८)	: अंबड, घनसावंगी, जाफ्राबाद, जालना, परतूर, बदनापूर, मंठा, भोकरदन

Jalna District Map

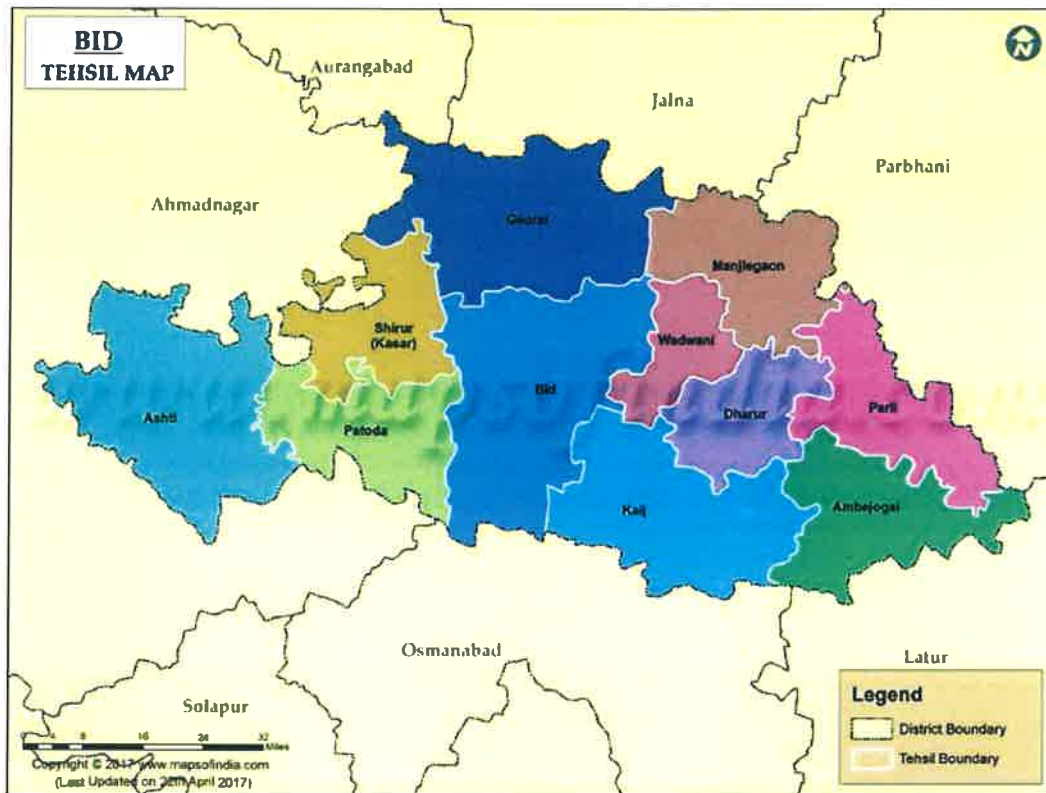

बीड शहर

क्षेत्रफळ	: १०,६९३ चौ. कि. मी.
लोकसंख्या	: २५,८५,०४९
लोकसंख्येची घनता	: २४२ प्रति चौ. कि. मी.
हवामान	: उष्ण व कोरडे
पर्जन्यमान	: ६५ सेमी
नदया	: गोदावरी, सिंदफना, सीना, मांजरा, बिंदुसरा, कुंलिका सरस्वती, वाणा.
पर्वत	: बालाघाटचे डोंगर
औद्योगिक ठिकाणे	: परळी, धारूर, कडा, नेकनूर, बीड, आष्टी, अमळनेर.
ऐतिहासिक ठिकाणे	: राक्षसभुवन, धारूर
प्रेक्षणीय ठिकाणे	: सौताडा, नाय गाव (मयुर)
धार्मिक ठिकाणे	: बीड, अंबाजोगाई, परळी वैजनाथ, गंगामसला, पिलधार, नवगण राजुरी, मंजरथ, लिबागणेश, राक्षसभुवन, पांचाळेश्वर, नामलगाव, नारायणगड, तलवाडा, उत्तेश्वर, पिंप्री, माऊलीनगर, सावरगाव.
किल्ले	: धारूर
तालुके (११)	: आष्टी, अंबाजोगाई, केज, गेवराई, धारूर, परळी वैजनाथ, पाटोदा, बीड, माजलगाव, वडवणी, शिरूर कासार.

Beed District Map

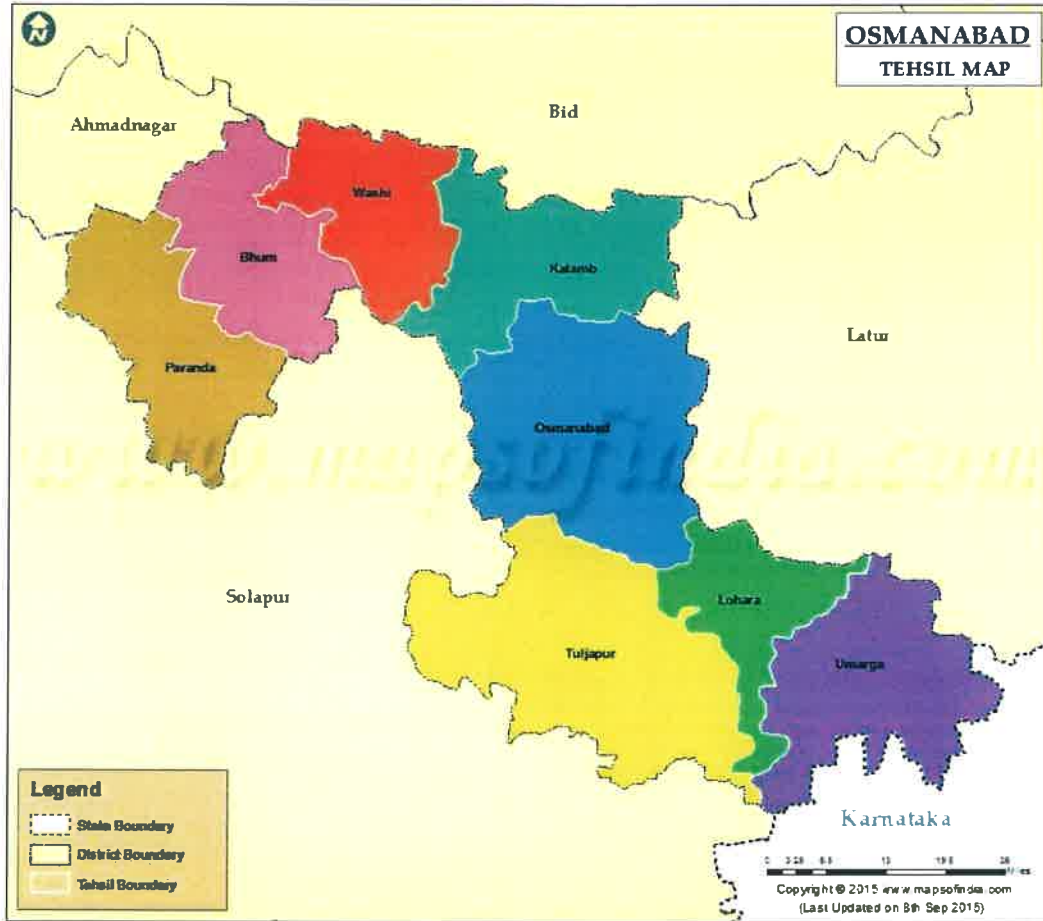

उस्मानाबाद शहर

क्षेत्रफळ	: ७,५१२ चौ. कि. मी.
लोकसंख्या	: १६,५७,५७६
लोकसंख्येची घनता	: २१९ प्रति चौ. कि. मी.
हवामान	: उष्ण व कोरडे
पर्जन्यमान	: ८० सेमी
नदया	: मांजरा, सीना, तेरणा, बोरी, बेनीथोर, बाणगंगा, भोगावती हरणी, चांदणी.
पर्वत	: बालाघाटचे डोंगर, तुळजापूर व नळदुर्ग डोंगर
औद्योगिक ठिकाणे	: उमरगा, ढोकी, येडशी, तामलवाडी, तुरोरी, भूम, कळंब, नळदुर्ग, मुरुम.
ऐतिहासिक ठिकाणे	: तेर, नळदुर्ग, परंडा.
प्रेक्षणीय ठिकाणे	: नागझरी, रामलिंग
धार्मिक ठिकाणे	: अणदूर, सोनारी, डोमगाव, तुळजापूर, रामलिंग, भूम, कुंथलगिरी, येरमाळा, सिध्देश्वर, रामकुंड
किल्ले	: परंडा, नळदुर्ग
लेणी	: धाराशिव.
तालुके (०८)	: उमरगा, उस्मानाबाद, कळंब, तुळजापूर, परंडा, भूम, लोहारा, वाशी.

Osmanabad District Map

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University

Aurangabad – 431 004, Maharashtra, India
NACC Re-accredited 'A' Grade

Office PBX : (0240) 24033900/400

Office Tele : (0240) 2403218 / 2403223

Affiliation: (0240)2403118/2403119/2403115

Web Site : www.bamu.ac.in

http://bamua.digitaluniversity.ac

स्थापना वर्ष : १९५८

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ

औरंगाबाद- ४३१ ००४, महाराष्ट्र, भारत

नॅक समितीतर्फे 'अ' दर्जा प्राप्त

Office : Academic Section

कार्यालय :- शैक्षणिक विभाग (संलग्नीकरण)

Ref. No. ACAD/AFFIL/RM/2023-24/

Date : -07-01-2023

To,
The Principals / Directors,
All Affiliated Colleges and
Recognized Institutions,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada
University, Aurangabad.

Subject :- Fees for submission of forms for New Proposals for Colleges Additional Divisions, Faculty & Setalite Center etc. for the Academic Year 2023-24 and onwards.

Sir / Madam,

As per Ordinance –150, 151,152 & 152 [A] the Fees for affiliation for the academic year 2023-24 and onwards shall be as follows:

Please submit separate proposal for Under Graduate and Post Graduate Courses along with separate requisite fees on or before 15 January, 2023.

Sd/-

Registrar

**Dr. Babasaheb Ambedkar
Marathwada University,
Aurangabad.**

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद
संलग्नीत महाविद्यालय व प्रस्तावित नवीन महाविद्यालयांसाठी सूचना

१. सर्व संलग्नीत महाविद्यालयांना / परिसंस्थांना / संस्थांना सूचित करण्यात येते की, ज्यांना विस्तारीकरणाअंतर्गत नवीन अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीस किंवा सॅटेलाईट केंद्र नुतनीकरण व सम्यक योजना / बृहत आराखड्यामध्ये समाविष्ट असलेल्या प्रस्तावित ठिकाणासाठी / अभ्यासक्रमांसाठी नविन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी अर्ज करावयाचा असेल, अशा सर्वांना ऑनलाईन अर्ज सादर करण्याची मुदत दि. १५ जानेवारी, २०२३ अखेर राहिल.
२. बृहत आराखड्या मध्ये विहित केलेल्या ठिकाणासाठी विहित शुल्कासह निर्धारित केलेल्या प्रपत्र "अ" मध्ये पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी स्वतंत्र अर्ज १५ जानेवारी, २०२३ पर्यंत सार्वजनिक सुट्ट्या वगळून कार्यालयीन वेळेच्या आत सादर करणे आवश्यक राहिल.
३. विधी, बी.व्होक, ललित कला इत्यादी विद्याशाखेच्या अभ्यासक्रमासाठी तसेच एम.बी.ए., एम.सी.ए., हॉटेल मॅनेजमेंट ॲण्ड केटरिंग टेक्नॉलॉजी इत्यादी अभ्यासक्रमांना ए.आय.सी.टी.ई. च्या प्राधिकरणाची मान्यता घेणे आवश्यक असल्यामुळे शैक्षणिक संस्थानी ए.आय.सी.टी.ई., यु.जी.सी. तसेच विद्यापीठास विहित केलेल्या नियमानुसार स्वतंत्र अर्ज करणे आवश्यक राहिल. ए.आय.सी.टी.ई. कडे अर्ज सादर करण्याची जबाबदारी संस्थेची राहिल.
४. बृहत आराखड्या व्यतिरिक्त ठिकाणासाठी अर्ज सादर केल्यास प्रस्ताव स्विकारण्यात येणार नाही तसेच प्रस्तुत प्रकारचा अर्ज पोस्टाने प्राप्त झाल्यास भरणा केले शुल्क परत करण्यात येणार नाही.
५. शैक्षणिक संस्थांच्या नविन महाविद्यालयाबाबत महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ कलम १०९ नुसार कारवाई करण्यात येईल.
६. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाशी सद्यस्थितीत संलग्नीत असलेल्या महाविद्यालयांनी / मान्यता प्राप्त परिसंस्थांनी शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून नविन अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी, सॅटेलाईट केंद्र व सेकंड शिफ्ट इत्यादीबाबतचे विस्ताराचे विहित नमुन्यातील अर्ज विहित मुदतीत ऑनलाईन पध्दतीने भरून त्याची प्रिंट घेवून सदर अर्ज / प्रस्ताव ०४ प्रतीत व सॉफ्टकॉपी D.V.D. मध्ये आवश्यक त्या कागदपत्र, प्रक्रिया शुल्क आदी व संलग्नता शुल्कासह दि. २० जानेवारी, २०२३ पर्यंत कार्यालयीन वेळेत विद्यापीठाच्या संलग्नता विभागात सादर करावे.
७. नॅक :- सर्व संलग्नीत पात्र महाविद्यालयांनी नॅक मुल्यांकन करणे आवश्यक राहिल, ज्या महाविद्यालयाचे संलग्नीकरण वर्ष २०२३-२४ मध्ये किंवा त्यापुर्वी नॅक मुल्यांकन झालेले असतील अशाच महाविद्यालयांनी पुनर्मुल्यांकन करून घेण्यात यावे. जी संलग्नित महाविद्यालय नॅक मुल्यांकन करून घेणार नाही, अशा महाविद्यालयांचा अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, तुकडी व इत्याबाबतचे प्रस्ताव शासनाकडे शिफारशीत केले जाणार नाहीत.

८. **विस्तारा बाबत (Extension):-** विद्यापीठाने व शासनाने ज्या महाविद्यालयांच्या दोन, तीन व चार वर्षीय अभ्यासक्रमांना मान्यता / संलग्नीकरण दिलेले आहे. अशा महाविद्यालयांची संपूर्ण एक पहिली बॅच बाहेर पडेपर्यंत विस्तारीकरणांतर्गत अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व तुकडीवाढ साठी अर्ज करू नये. अशा महाविद्यालयांने अर्ज सादर केल्यास त्यांची शासनाकडे शिफारस करण्यात येणार नाही, याची कृपया नोंद घेण्यात यावी.

९. **विस्तारीकरण (Extension) :-** नविन अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व अतिरिक्त तुकडी:- शासकीय किंवा अशासकीय संलग्नित महाविद्यालयांमध्ये एखादा नविन अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व अतिरिक्त तुकडी सुरु करण्यासाठी परवानगी मागणारे व्यवस्थापन, पुढील शैक्षणिक वर्षामध्ये सुरु करण्याकरीता सप्टेंबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवसापूर्वी मा. कुलसचिव, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांच्याकडे विहित नमुन्यात अर्ज करावेत.

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ आणि शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासनाच्या निर्णयाच्या अधिन राहून विहित केलेल्या मुद्द्यांमध्ये अर्ज सादर करणे अनिवार्य राहिल.

१०. **विस्तारीकरणांतर्गत अर्ज सादर करणेबाबत सुचना :-**

१. ज्या संलग्नित शासकीय / अशासकीय महाविद्यालयांकडे कला, वाणिज्य व विज्ञान किंवा कला व विज्ञान किंवा कला विद्याशाखेचे अभ्यासक्रम सुरु असतील अशा महाविद्यालयांनी शिक्षणशास्त्र, शारिरीक शिक्षण व एम.बी.ए., एम.सी.ए., अभियांत्रिकी, वीधी, औषधनिर्माणशास्त्र, ललित कला, वास्तुशास्त्र इत्यादी एन.सी.टी.ई. व ए.आय.सी.टी.ई. अनुक्रमे अंतर्गत येणारे अभ्यासक्रम वगळून उर्वरित इतर अभ्यासक्रमासाठी विस्तारीकरणांतर्गत अर्ज सादर करणे अनुज्ञेय आहे.
२. बी.सी.ए. /बी.बी.ए./बी.एस्सी. (संगणकशास्त्र) / बी.सी.एम. / एम.सी.एम./एम.लिब./बी.लीब./बी.एम.सी.जे./ एम.एस.डब्ल्यु./बी.एस. डब्ल्यु. इत्यादी अभ्यासक्रम स्वतंत्रपणे सुरु असणाऱ्या महाविद्यालयांनी कला, वाणिज्य व विज्ञान विद्याशाखेच्या अभ्यासक्रमांसाठी विस्तारीकरणांतर्गत अर्ज करू नये. प्रस्तुत प्रकारच्या अर्जांची शिफारस शासनाकडे करण्यात येणार नाही.
३. ए.आय.सी.टी.ई. व एन.सी.टी.ई. बार कौन्सिल ऑफ इंडिया, आर.सी.आय. इत्यादी प्राधिकरणाच्या अखत्यारीत येणाऱ्या अभ्यासक्रमांसाठी स्वतंत्र अर्ज करणे आवश्यक राहिल.

११. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ व महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासन निर्णय / पत्रामधील तरतुदी व निकषास बाधा निर्माण होत असल्यास नविन महाविद्यालयासाठी सम्यक योजना / बृहत आराखड्यामध्ये निर्देशित केलेला बिंदू / टिकाण रद्द किंवा पुनर्रस्थापित करण्याबाबतचे अंतिम अधिकार विद्यापीठास असतील.

१२. **शुल्क भरणे बाबत सुचना :-**

सर्व संलग्नित महाविद्यालयांनी / नविन शैक्षणिक संस्थांनी ऑनलाईन शुल्क भरणे आवश्यक आहे.

१३. **विस्तारीकरणांतर्गत अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व तुकडीवाढबाबत सूचना :-**

- a) ज्या संलग्नित महाविद्यालयांना विस्तारीकरणांतर्गत सर्व विद्याशाखेच्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी विस्तारीकरणांतर्गत अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व तुकडीवाढ या पदवी अभ्यासक्रमासाठी

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

अर्ज सादर करावयाचा आहे, अशा महाविद्यालयांनी अध्यादेश - १५१ अन्वये निर्धारित केलेले शुल्क विहित केलेल्या नियमानुसार भरणे अनिवार्य राहिल.

- b) ज्या संलग्नित महाविद्यालयांना सर्व विद्याशाखेच्या अभ्यासक्रमासाठी विस्तारीकरणांतर्गत अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व तुकडीवाढ या पदवी अभ्यासक्रमासाठी अर्ज सादर करावयाचा आहे. अशा महाविद्यालयांनी अध्यादेश - १५१ अन्वये निर्धारित केलेले शुल्क विहित केलेल्या नियमानुसार भरणे अनिवार्य आहे.
- c) ज्या संलग्नित महाविद्यालयांना सर्व विद्याशाखेच्या अभ्यासक्रमासाठी विषयवाढ / विद्याशाखावाढ या पदवी अभ्यासक्रमासाठी अर्ज सादर करावयाचा आहे, अशा महाविद्यालयांनी अध्यादेश - १५१ अन्वये निर्धारित केलेले शुल्क विहित केलेल्या नियमानुसार भरणे आवश्यक राहिल. प्रस्तुत विषयवाढ व विद्याशाखावाढ साठी अध्यादेश - १५०, १५१ मध्ये निर्धारित केलेले शुल्क लागू राहणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.
- d) **विद्यापीठ प्राधिकरणाने अथवा मा. कुलगुरुंनी त्यांना प्राप्त असलेल्या अधिकारात पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या नविन प्रस्तावपैकी नविन प्रस्तावित महाविद्यालये / परिसंस्था संशोधन केंद्र / अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, तुकडीवाढ व सॉटेलाईट केंद्र इत्याबाबत शासनाकडे सकारात्मक / नकारात्मक शिफारस केल्यास व्यवस्थापन परिषद दि. २९/०८/२०२० रोजी घेतलेल्या निर्णयानुसार व अध्यादेश - १५१ मधिल टिपनुसार कोणत्याप्रकारचे शुल्क परतावा करतायेणार नाही. याची कृपया नोंद घ्यावी.**
- e) सर्व संलग्नित महाविद्यालयांना सूचित करण्यात येते की, या प्रदेशातील पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम पुर्ण केलेल्या विद्यार्थ्यांना रोजगार मिळावा, ते बेरोजगार राहू नयेत म्हणून बृहत अराखड्यामध्ये परिशिष्ट - अ, परिनियम - १३३ व परिनियम - २२८ मध्ये समाविष्ट करण्यात आलेले अभ्यासक्रम विस्तारीकरणांतर्गत (अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व तुकडीवाढ) विहित केलेल्या नियमानुसार अर्ज सादर करण्यात यावे, याची कृपया नोंद घेण्यात यावी.
- f) विस्तारीकरणांतर्गत जी संलग्नित कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय महिला / इंग्रजी माध्यम / आदिवासी विद्यार्थ्यांसाठी तुकडीवाढ बाबत विद्यापीठास अर्ज सादर करतील, अशा महाविद्यालयांना प्रस्तुत प्रकरणी विशेष प्राधान्याने शासनाकडे शिफारस करण्यात येईल.
- g) अद्ययावत सुविधांनी परिपूर्ण असलेल्या व्यावसायिक संलग्नित महाविद्यालयांनी सादर केलेले पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांचे प्रस्ताव विशेष प्राधान्याने शासनाकडे शिफारशीत करण्यात येतील.
- h) प्रत्येक जिल्ह्याच्या ठिकाणी संलग्नित महाविद्यालयांनी “कम्युनल हार्मनी” (Communal Harmony) या पदविका एक वर्षीय अभ्यासक्रमासाठी विस्तारीकरणांतर्गत सर्व संबधीत महाविद्यालयांनी अर्ज करावेत. पोलिस विभाग, महसूल विभाग व इतर सेवेत असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांसाठी तसेच नियमित शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी सदरील अभ्यासक्रम तयार करण्यात आलेला आहे.
- i) एन.सी.ई.टी., ए.आय.सी.टी.ई. बार कोन्सिल ऑफ इंडिया, कौन्सिल ऑफ ऑर्किटेक्चर, कौन्सिल ऑफ फॉर्मसी इत्यादी केंद्रीय प्राधिकरणाची मान्यता आवश्यक असणाऱ्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी शैक्षणिक

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

संस्थांनी प्रस्ताव सादर केल्यानंतर प्रस्तुत संस्थेचा दोन वर्षांसाठी वैध राहिल परंतू संबंधित संस्थेस दरवर्षी एकूण अनुज्ञेय शुल्काच्या १० % प्रक्रिया शुल्क अनिवार्य राहिल. अन्यथा सदरील प्रस्ताव अवैध ठरविण्यात येईल.

- j) शासन निर्णय दि. १३ सप्टेंबर, २०१७ व दि. १५ सप्टेंबर, २०१७ अन्वये विहित केल्यानुसार नीवन प्रस्तावित महाविद्यालये व विस्तारीकरणांतर्गत प्रस्ताव सादर करणाऱ्या सर्व महाविद्यालयांना पायाभूत सुविधा, आवश्यक सामग्री / साहित्य व दस्तावेजांनुसार प्रस्ताव सादर करणे अनिवार्य राहिल. अन्यथा सदरील प्रस्ताव अवैध ठरविण्यात येईल.

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

Appendix-A

Statement showing the details of amended Statute –133 pertaining to addition of New Subjects under the Faculty of Humanities

Sr. No.	Subjects:
01	Marathi
02	Hindi
03	English
04	Urdu, Arabic & Persian
05	Islamic Studies
06	Sanskrit
07	Foreran Languages
08	Pali & Buddhisam
09	Modies Studies
10	Psychology
11	Geography
12	Political Science
13	Sociology
14	History
15	Economics
16	Public Administration
17	Philosophy
18	Military Science
19	Thought of Mahatma Phule & Dr. Ambedkar
20	Islamic Studies
21	Tourism and Travel Manage.
22	N.C.C.
23	Women's Studies
24	Counseling
25	Psychological Counseling
26	Museum Studies
27	Counseling Psychology
28	Archaeology
29	LLB.
30	LLM
31	Per Laws
32	Labor Laws D.L.L.
33	Taxation Laws
34	Consumer Protection law (DCPL)
35	intellectual property (DIPL)
36	Cyber Laws (DCL)
37	Medical Jurisprudence & Forensic Science (DMJ & FS)
38	Corporate Laws (DCL)
39	Import-Expert Laws (DIFL)
40	Course in Corporate Law
41	Human Rights Law

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

Appendix-B

Statement showing the details of amended Statute –133 pertaining to addition of New Subjects under the Faculty of Science & Technology

Sr. No.	Subjects:
01	Physics
02	Chemistry,
03	Botany,
04	Zoology,
05	Mathematics,
06	Microbiology,
07	Bio-Chemistry,
08	Modern biology,
09	Statistics,
10	Electronics,
11	Dairy Science,
12	Industrial Chemistry,
13	Geology,
14	Fisheries,
15	Horticulture,
16	Soil Science,
17	Crop Physiology
18	Seed Production,
19	Farm Machine,
20	Weed Control,
21	Plant Pathology,
22	Agricultural Microbiology,
23	Parasitological,
24	Animal Physiology,
25	Poultry Science,
26	Plant Protection,
27	Fodder Science,
28	Dyes and Drugs,
29	Textile Chemistry,
30	Analytical Chemistry,
31	Fine Chemicals & Pharmaceuticals,
32	Polymer Chemistry,
33	Oil Paints, Varnish, Soap Synthetic Detergents,
34	Cellulose Science,
35	Environmental Science,
36	Food Technology,
37	Pharmacology,
38	Work Shop Technology/ Instrumentation,
39	Cold Storage & Preservation,
40	Computer Science,
41	Linear Programming,
42	Agrochemicals & Fertilizers,
43	Geography,
44	Bio-Physics,
45	Psychology,
46	Applied Physics,
47	Machine Shop Practice,
48	Applied Nutrition & Public Health,
49	Nutrition,
50	Modern Industrial Electronics & Microwaves,

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

51	Forestry,
52	Applied Mycology,
53	Bio-Technology,
54	Computer Application (V)
55	Industrial Chemistry,
56	Food Science & Quality Control (V),
57	Clinical Nutrition and Dietetics (V),
58	Bio-Technic & Specimen Preparation (V),
59	Seed Technology,
60	Sericulture (V),
61	Industrial Fish & Fisheries (V),
62	Instrumentation (V)
63	Optical Instrumentation (V),
64	Geoexploration & Drilling Technology (V),
65	Computer Maintenance (V),
66	Electronics Equipment Management (V),
67	Automobile Maintenance (V),
68	Environment & Water Management (V),
69	Rural Technology (V),
70	Refrigeration & Air Conditioning (V),
71	Manufacturing Processes (V),
72	Construction Management & Technology (V),
73	Electronics (V),
74	Industrial Microbiology (V),
75	Still Photography & Audio Production (V),
76	Mass Communication,
77	Bio-Technology (V),
78	Applied Mathematics (V),
79	Astronomy (V),
80	Instrumentation Practice (V),
81	Dry Land Agriculture (V),
82	Information Technology,
83	Computer Applications,
84	Biodiversity & Resource Management,
85	Drilling Technology,
86	Astronomy & Astrophysics,
87	Electronics Media,
88	Electronics Media & Informatics
89	Bioinformatics
90	Life Science
91	Forensic Science
92	Nano Technology
93	Home Science
94	Networking and Multimedia.
95	Textile and Interior Decoration,
96	Herbal Technology,
97	Industrial Automation.
98	Geo-Physics,

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

99	Industrial Mathematics,
100	Bio-Processing,
101	Plant Biotechnology,
102	Sericulture Technology.
103	Artificial Intelligence & Embedded Technology,
104	Computer Science & Networking
105	Plant Breeding and Molecular Genetics.
106	Horticulture Science (V)
107	Multimedia & Animation (V)
108	Jewellery Design & Gemology (V)
109	Automobile (V)
110	Industrial Automation (V)
111	Automobile Technology (V)
112	Civil Engineering,
113	Mechanical Engineering,
114	Electrical/Electronics and Power,
115	Electronics,
116	Instrumentation,
117	Civil Construction Engineering,
118	Production Engineering.
119	Industrial Engineering,
120	Electronics Telecommunications.
121	Chemical Engineering,
122	Civil Water Management Engineering,
123	Plant Engineering,
124	Automobile Engineering,
125	Petroleum and Petro-Chemical Engineering,
126	Plastics and Polymer Engineering,
127	Sugar Technology,
128	Textile Technology,
129	Architecture,
130	Computer Applications,
131	Applied Science,
132	Pharmacy,
133	Electronics Design and Technology,
134	Electronics Production and Maintenance,
135	Computer Science and Engineering,
136	Information Technology.
137	Instrumentation and Control Engineering,
138	Computer Science Engineering and I.T.,
139	Agricultural Engineering
140	Food Processing Technology,
141	Computer Science & Technology,
142	Computer Networking Engineering,
143	Structural Engineering,
144	Water Resources Engineering,
145	Environmental Engineering,
146	Software Engineering,
147	Embedded System.
148	Control System Engineering

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

149	Heat Power,
150	Manufacturing Engineering,
151	Communication Engineering,
152	CAD/CAM,
153	Thermal Engineering,
154	Mechanical [Design Engineering],
155	Manufacturing Processing Engineering,
156	Automation,
157	Biotechnology Engineering,
158	Electrical Power System,
159	Digital Communication Engineering.
160	Food Technology
161	Pharmaceutical Analysis

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

Appendix-C

Statement showing the details of amended Statute –133 pertaining to addition of New Subjects under the Faculty of Commerce & Management

Sr. No.	U.G. Optional/ Degree/Diploma Subject:
01	Accountancy,
02	Auditing,
03	Costing,
04	Taxation,
05	Statistics,
06	Banking,
07	Business Economic,
08	Entrepreneurship,
09	Co-operation,
10	Insurance,
11	Principals of Management,
12	Financial Management,
13	Production Management,
14	Marketing Management,
15	Personnel Management,
16	Sales Management,
17	Tourism & Hotel Management,
18	Human Resources,
19	Company Law & Secretarial Practice,
20	Advertising,
21	Mercantile & Industrial Law,
22	Foreign Trade,
23	Industrial Organization,
24	Quantitative Methods,
25	Business Communication,
26	Agricultural Management and Rural Development,
27	Indian Economy,

- 28 Business Environment,
- 29 Public Enterprises,
- 30 Military Science,
- 31 Computer Science,
- 32 Computer Application,
- 33 E-Commerce,
- 34 Business Management.
- 35 B.Com. Honours
- 36 Business Administration
- 37 Business Management
- 38 Marketing Management
- 39 Labour Management
- 40 Production Management
- 41 Office Administration
- 42 Passenger Road Transport
- 43 Hotel Management
- 44 Tourism Administration
- 45 Water & Land Management
- 46 Computer Applications & Management
- 47 Management information system
- 48 Decision Support System
- 49 Media Management
- 50 E-Business & E-Commerce
- 51 Management Skill Development
- 52 Customer relationship Management
- 53 Supply Chain Management
- 54 Human Resource Management
- 55 Operation Research
- 56 Information Communication technology
- 57 Health Communication Management
- 58 Personnel Management
- 59 Optimization Techniques
- 60 Travel and Tourism [VI]

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

Appendix-D

Statement showing the details of amended Statute –133 pertaining to addition of New Subjects under the Faculty of Interdisciplinary Studies

Sr. No.	Subjects:
01	Philosophy and Sociology of Education
02	Methodology of School subjects-A [Marathi, Hindi, English, Urdu, Science],
03	Methodology of School subjects-B method [History, Geography and Mathematics],
04	Educational Psychology,
05	Measurement and Evaluation,
06	Elective Subjects,
07	History of Education,
08	Educational Technology and Management.
09	Post Graduate Diploma in Education Vocation Guidance & Career Counseling
10	Life Skill Education
11	Principles and History of physical Education and psychology
12	Organization and Administration of Physical Education and recreation, youth Welfare and youth Services.
13	Officiating and Coaching
14	Research Methodology and Statistics,
15	Methods of Instructions, Methodology of Physical Education and School subject.
16	Anatomy, Physiology and Physiology of exercise, Body Mechanics, Kinesiology and Health Education
17	Sports Sociology, Citizenship and Government guidance and Group work.
18	Corrective Physical Education, Treatment Prevention and care of Athletic injuries and Safety Education
19	General Science and basic systematic English
20	Test Measurement and Evaluation of Physical Education and Sports.
21	General Theory and Methods of sports Training
22	Sports Medicine
23	Sports Psychology
24	Sports Kinesiology and Biomechanics.
25	History of Games and Sports
26	Basic Principles of Journalism
27	Introduction of Mass Communication
28	Sports News Reporting and Writing
29	Sports Editing,
30	Sports Coverage and Audio Visual Media
31	Drawing
32	Painting
33	Applied Art
34	Dramatics
35	Music
36	Dance
37	Textile Design and Printing

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

Sr. No.	Subjects:
38	Textile Design and weaving
39	Sculpture
40	Yoga
41	Theatre Study and Acting (V)
42	Fashion Design (V)
43	T.V. Production and Basic in Film Making
44	Children Theater
45	Modeling
46	Folk Theater
47	Fashion Design
48	Film Appreciation
49	Fine Art by Research
50	Performing Art
51	Lifelong Learning & Extension
52	Adult, Continuing Education and Extension
53	Library & Information Science
54	Honors Multi Media and Mass Communication
55	Disability Communication
56	Meditation and Intra-Personal Communication
57	Comics Journalism
58	Television Journalism
59	Electronics Media
60	International Journalism
61	Print Journalism
62	Mass Communication & Journalism
63	Social Work
64	Honors Journalism
65	Home Science
66	Printing Technology and Graphic Arts
67	Radio Journalism
68	Advertising
69	Public Relations & Corporate Communication

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

Statement showing the details of amended Statute –228 pertaining to the degees, Diploamas under the Faculty of Science & Technology

Sr. No.	Subjects:
1)	Bachelor of Science (B.Sc.)
2)	Bachelor of Science (B.Sc. Special)
3)	Master of Science (M.Sc)
4)	Doctor of Philosophy (Ph.D)
5)	Doctor of Science (D.Sc)
6)	Diploma in Bio-Chemistry (Dip.Bio.Chem.)
7)	Diploma in Applied Statistics (Dip.Appl.Stat.)
8)	Master of Philosophy (M.Phil)
9)	Bachelor of Science [Chemical Technology] (B.Sc.Chem. Tech.)
10)	Bachelor of Computer Applications (B.C.A. Science)
11)	Bachelor of Science[Computer Science] (B.Sc.[Comp. Sci.]
12)	Bachelor of Science [Information Technology] (B.Sc.[I.T.])
13)	Post-Graduate Diploma in Costal Bio-Diversity & Resource Management (P.G.Dip. In CBRM)
14)	Post-Graduate Diploma in Drilling Technology (P.G.Dip. In D.T)
15)	Bachelor of Computer Science (B.C.S.)
16)	Bachelor of Science (Electronic Media)B.Sc. (Electro .M.)
17)	Master of Science (Electronic Media & Informatics) M.Sc. (Electro. M.& I.).
18)	Bachelor of Science (Electronics)B.Sc.(Electro.)
19)	Bachelor of Science (Automobile Technology) (B.Sc. Auto.Tech.)
20)	Bachelor of Science (Bioinformatics)(B.Sc. (Bionifo.))
21)	Master of Science (Bioinformatics) (M.Sc..(Bioinfo.))
22)	Bachelor of Science (Biotechnology) (B.Sc.(Biotech.))
23)	Master of Science (Biotechnology) (M.Sc.(Bioteh.))
24)	Bachelor of Science (Refrigeration & Air Conditioning) (B.Sc.(R. & A.C.))
25)	Bachelor of Science (Workshop Technology) (B.Sc.(Work.Tech.))
26)	Master of Science (Geophysics) (M.Sc.(Geophy.))
27)	Post Graduate Diploma in Applied Biotechnology (P.G. Dip. in Appl. Biotech.)
28)	Master of Science (Instrumentation) (M.Sc. Instru.).
29)	Master of Science (Industrial Mathematics) (M.Sc. Ind.Math.).
30)	Post Graduate Diploma in Wine Technology (P.G. Dip. in Wine Tech.)
31)	Master of Science (Herbal Technology) (M.Sc. Herb. Tech.).
32)	Master of Science (Genetics) (M.Sc.) Genetics).
33)	Master of Science (Bioprocessing) (M.Sc.) Biopro.).
34)	Master of Science (Fishery Science) (M.Sc. Fishery Sci.)
35)	Post Graduate Diploma in Forensic Science and Related Law (P.G.Dip.Forensic Sci. & R.Law]
36)	Post Graduate Diploma in Digital and Cyber Forensic Science and Related Law (P.G.Dip. Digital & Cyber Forensic Sci. & R.Law]

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

37)	Bachelor of Science [Forensic Science] B.Sc. [For. Sci.]
38)	Master of Science [Nano Technology] M.Sc. [Nano.Tech.]
39)	Bachelor of Science [Home Science] B.Sc. [Home. Sci.]
40)	Bachelor of Science [Networking and Multimedia B.Sc. [Net. & Mult.]
41)	Bachelor of Science (Textile and Interior Decoration) B.Sc. (Text. & Inter. Deco.)
42)	Master of Science (Industrial Automation) M.Sc. (Indust. Auto.).
43)	Bachelor of Science + Master of Science Dual Degree in Computer Science [B.Sc.+M.Sc. Dual Degree Comp.Sci.]
44)	Master of Science Plant Biotechnology [M.Sc. Plant. Biotech.]
45)	Diploma in Vocational Science [D.Voc.] [Two Years Diploma Course],
46)	Bachelor Degree in Vocational Science [B.Voc.][Three Years Degree Course].
47)	Bachelor Degree in Vocational Science [B.Voc.] and P.G. Diploma in Vocational Education [P.G. D.Voc.] [Four Years Course].
48)	Bachelor Degree in Vocational Science [B.Voc.] & Master Degree in Vocational Science [M.Voc.].[Five Years Degree Course].
49)	Bachelor of Science Artificial Intelligence & Mobile Computing, [B.Sc. Arti. Intel. & Mobl.Comp.],
50)	Master of Science Artificial Intelligence & Embedded Technology, [M.Sc. Arti. Intel. & Embd Tech.]
51)	Master of Science Computer Science & Networking [M.Sc. Comp. Sci. & Net.].
52)	Master of Science Plant Breeding and Molecular Genetics [M.Sc. Plant Breed. & Molc. Gent.]
53)	Bachelor of Science Hardware & Networking [B.Sc. Hard. & Net.],
54)	Bachelor of Science Animation [B.Sc. Anim.],
55)	Master of Science [Forensic Science] [M.Sc. Foren.Sci.]
56)	Diploma [One Year duration, Sanctioned by U.G.C. on grant in aid base]
57)	Advance Diploma [Two Year duration Sanctioned by U.G.C. on grant in aid base]
58)	Bachelor of Vocation [B.Voc.] Degree [Three Year duration Sanctioned by U.G.C. on grant in aid base]
59)	Bachelor of Science Hotel Operations & Catering Services [B.Sc. Hotel. Operat. & Cater. Serv.]
60)	Master of Science Hotel Operations & Catering Services [M.Sc. Hotel. Operat. & Cater. Serv.]
61)	Bachelor of Science Biotechnology [Honors] [B.Sc. Biotech.] [Hon.],
62)	Bachelor of Science Biochemistry [Honors] [B.Sc. Bio-Chem.] [Hon.],
63)	Bachelor of Science Computer Science [Honors] [B.Sc. Comp.Sci.]] [Hon.],
64)	Master of Vocation Industrial Automation [M.Voc.] [Indst. Auto.]
65)	Master of Vocation Automobile Technology [M.Voc.] [Auto.Tech.]
66)	Bachelor of Engineering [B.E.]
67)	Master of Engineering [M.E.]
68)	Doctor of Philosophy [Ph.D.]
69)	Doctor of Science [D.Sc.]

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

70]	Diploma in Industrial Electronics [D.I.E.]
71]	Diploma in Bio-Medical Engineering [D.B.M..E.]
72]	Diploma in Hydro-Geology [D.Hy.G.]
73]	Diploma in Industrial Refrigeration [D.I.R.]
74]	Master of Technology [M.Tech.]
75]	Diploma in Electronics Production & Maintenance [D.E.P.M.]
76]	Bachelor of Science [Applied Science] [B.Sc. Appl.Sci.]
77]	Master of Science (Applied Science) [M.Sc.Appl.Sci.]
78]	Bachelor of Technology [B.Tech.]
79]	Bachelor of Architecture [B.Arch.]
80]	Master of Technology [by Research] [M. Tech. by Research]
81]	Bachelor of Chemical Technology [B.Chem. Tech.]
82]	Master of Computer Application [M.C.A.]
83]	Master of Technology Management [M.T.M.].
84]	Master of Technology in Food Technology [M. Tech. in Food Tech.]
85]	Master of Technology in Chemical Engineering [M. Tech. in Chem. Engg.]
86]	Master of Pharmacy in Pharmaceutical Analysis, [M.Pharm. in Pharmaceutical Anal.]
87]	Bachelor of Technology Chemical Engineering [B.Tech. in Chem. Engg.]
88]	Doctor of Pharmacy [Pharm. D.] or [Post Baccalaureate] [Doctor of Pharmacy]
89]	Master of Architecture [M.Arch.]

FACULTY OF COMMERCE & MANAGEMENT

Sr. No. U.G. Optional/ Degree/Diploma Subject:

- 01 Bachelor of Commerce [B.Com.]
- 02 Master of Commerce [M.Com.]
- 03 Master of Commerce [M.Com Hons.]
- 04 Doctor of Philosophy [Ph.D.]
- 05 Doctor of Literature [D.Lit.]
- 06 Master of Philosophy [M.Phil]
- 07 Diploma in Insurance Business [D.I.B.]
- 08 Diploma in Taxation [D.I.T.]
- 09 Diploma in Cost Accounting [D.C.Ac.]
- 10 Diploma in Inventory & Store Accounting [DISA]
- 11 Diploma in Banking & Finance [D.B.F.]
- 12 Master of International Business [M.I.B]
- 13 Bachelor of Commerce [E-Commerce]
B.Com. [E-Commerce]
- 14 Bachelor of Business Management [BBM]
- 15 Bachelor of Computer Application [BCA]
- 16 Master of Commerce [e-Commerce]
M.Com. [e-Commerce]
- 17 Bachelor of Commerce [Honours]
B.Com. [Hons]
- 18 Master of Business Administration [M.B.A.]
- 19 Diploma in Business Management [D.B.M.]
- 20 Diploma in Production Management [D.P.M.]
- 21 Diploma in Labour Management [D.L.M.]
- 22 Diploma in Marketing Management [D.M.M.]
- 23 Diploma in Office Administration [D.O.A.]
- 24 Certificate course in Entrepreneur Technique [C. Enter. Teach.]
- 25 Certificate course in Insurance [C. Ins.]
- 26 Certificate course in Management of Bank Phand [C. Man. Bank Phand]
- 27 Certificate course in Store Keeping
[C. Store Keeping]
- 28 Certificate course in Salesmanship & Advertising [C. Sale. Advt.]
- 29 Master of Philosophy [M. Phil.]
- 30 Diploma in Business Administration D.B.A.]
- 31 Doctor of Philosophy [Ph.D.]
- 32 Doctor of Letter [D. Litt]
- 33 Diploma in Passenger Road Transport & Traffic Management [D.P.R.T.TM.]
- 34 Master of Personal Management [M.P.M.]
- 35 Master of Management Science [M.M.S.]
- 36 Certificate in Computer Programming
[C.Com. Prog.]
- 37 Diploma in Computer Applications [D.C.A.]
- 38 Diploma in Computer Programming & System Analysis [D.C.P.S.A.]

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

- 39 Master of Computer Applications [M.C.A.]
- 40 Bachelor of Hotel Management [B.H.M.]
- 41 Bachelor of Computer Management [B.C.M.]
- 42 Master of Computer Management [M.C.M.]
- 43 Bachelor of Computer Application [B.C.A.]
- 44 Diploma in Office Automation [Dip. Auto]
- 45 Bachelor of Business Administration [B.B.A.]
- 46 Diploma in Human Resource Management [D.H.R.M.]
- 47 Diploma in Hospital Management [D.H.M.]
- 48 Diploma in Stock Exchange Management [D.S.E.M.]
- 49 Diploma in Security Management [D.S.M.]
- 50 Master of Tourism Administration [M.T.A.]
- 51 P.G. Diploma in Computer Based Accounting [P.G.D.C.B.A.]
- 52 P.G. Diploma in Financial Services [P.G.D.F.S]
- 53 P.G. Diploma in Business Statistics & Computer Applications [P.G.D.B.S.C.A.]
- 54 P.G. Diploma in International Business [P.G.D.I.N.B.]
- 55 P.G. Diploma in Health Services Management [P.G.D.H.S.M.]
- 56 Diploma in Tourism Administration [D.T.A.]
- 57 Master of Marketing [M.M.]
- 58 Master of Finance & Control [M.F.C.]
- 59 Post Graduate Diploma in Hospital Administration and Management [PGDHAM]
- 60 Post Graduate Diploma in Entrepreneurship
[PGD Entrepreneurship]
- 61 Executive Master of Business Administration [EMBA]
- 62 Post Graduate Diploma in Retail Management [PGD Ret. & Mgt.]
- 63 Bachelor of Vocational
in Travel and Tourism

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

Faculty of Humanities

Sr. No.	Subject
01.	Bachelor of Arts [B.A.]
02.	Bachelor of Arts [B.A. Special]
03.	Master of Arts [M.A.]
04.	Doctor of Philosophy [Ph.D.]
05.	Doctor of Letters [D.Lit.]
06.	Advanced Diploma in Russian [A.Dip.Russ]
07.	Diploma in Russian [Dip.Rusr]
08.	Certificate of Proficiency in Russian [C.Prof.Russ.]
09.	Diploma in Teaching in English [D.T.E.]
10.	Diploma in German [Dip.Ger.]
11.	Diploma in Pali & Buddhism [Dip.in Pali & Buddh]
12.	Certificate in Proficiency in German [C.Prof. German]
13.	Certificate in Proficiency in French [C.Prof. French]
14.	Certificate in Proficiency in Chinese [C.Prof. Chinese]
15.	Master of Philosophy [M.Phil]
16.	Diploma in Tamil [Dip. Tamil]
17.	Advanced Diploma in French [A.Dip. French]
18.	Advanced Diploma in German [A.Dip.German]
19.	Certificate in Kannadal [C. Kannadal]
20.	Diploma in Kannada [Dip. Kannadal]
21.	Post-Graduate Diploma in Hindi [Dip.Hindi]
22.	Diploma in Chinese [Dip. Chinese]
23.	A Certificate Course in Structural English and Spoken English [Cert. Str. E. & Spo. E.]
24.	Diploma in English Language and Literature [D.E.L.L.]
25.	Post-Graduate Certificate in the Teaching of English [P.G.C.T.E.]
26.	Post Graduate Diploma in the Teaching of English [P.G.C.T.E.]
27.	Advanced Diploma in Chinese [Advc. Dip. Chine.]
28.	Post Graduate Diploma in Modi Studies [P.G. Dip. In Modi Studies]
29.	Post Graduate Certificate Course in Modi Studies [P.G. Cert. Cou. In Modi Studies].
30.	Diploma in Co-operative Management [Dip.op.Manag.]
31.	Diploma in Tourism [Dip.Tour.]
32.	Diploma in Local Self-Government [Dip.L.S.G.]
33.	Master of Philosophy [M.Phil.]
34.	Master of Rural Studies [M.R.S.]
35.	Master of Tourism Administration [M.T.A.]
36.	Diploma in Industrial Security Services [D.I.S.S.]
37.	Post Graduate Diploma in Counseling [P.G.Dip.Couns.]

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

38.	Post Graduate Diploma in Psychological Counseling [P.G.Dip. in Psy.Couns.]
39.	Post Graduate Diploma in Modi Studies [P.G. Dip. Modi Studies]
40.	Post Graduate Certificate Course in Modi Studies [P.G. Cert. Cour. Modi Studies]
41.	Post Graduate Diploma in Museum Studies [P.G. Dip. Museum Studies]
42.	Post Graduate Certificate Course in Museum Studies [P.G. Certi. in Muse. Studi.]
43.	Certificate Course in Counseling Psychology [Part Time]
44.	Bachelor of Arts Sociology (Honors)
45.	Bachelor of Arts Economics (Honors)
46.	Bachelor of Arts Psychology (Honors)

Faculty of Inter-Disciplinary Studies

Sr. No.	Subject
01.	Bachelor of Sports and Recreation [B.S.R.]
02.	Bachelor of Physical Education [B. P. Ed.]
03.	Master of Physical Education [M. P. Ed.]
04.	Doctor of Philosophy [Ph.D.]
05.	Bachelor of Physical Education [B.P.E.]
06.	Physical Education (Optional Subject) B.A.
07.	Bachelor of Physical Education & Sports [B.P.E.S.]
08.	Master of Physical Education & Sports [M.P.E.S.]
09.	B.P.E.S.
10.	Bachelor of Education [B.Ed.]
11.	Master of Education [M.Ed.]
12.	Doctor of Philosophy [Ph.D.]
13.	Diploma in Educational Evaluation and Programmed Learning [D.E.E.P.L.]
14.	Diploma in Pre-Primary and Primary Education [D.P.P.E.]
15.	Diploma in Educational Administration and Supervising [D.E.A.S.]
16.	Diploma in Work Experience [D.W.E.]
17.	Diploma in Higher Education [D.H.E.]
18.	Diploma in Programmed Learning [D.P.L]
19.	Post Graduate Diploma in Education Vocational Guidance and Career Counseling [PG .Dip. Education. V. G. & C.C]
20.	Bachelor of Education Special Education Mental Retardation [B.Ed. Spel.Edu. M.R.]
21.	Bachelor of Education Special Education Hearing Impairment [B.Ed. Spel.Edu. H.I.]
22.	Bachelor of Education Special Education Mental Retardation & Inclusive Education[B.Ed. Spel.Edu. M.R. & Inclu.Edu.]
23.	Bachelor of Education Special Education Hearing Impairment & Inclusive Education [B.Ed. Spel.Edu. H.I. & Inclu.Edu.]
24.	Certificate Course in Life Skill Education [Regular and Vacation]
25.	Bachelor of Journalism [B.J.]
26.	Bachelor of Library Science [B. Lib. Sc.]
27.	Bachelor of Library & Information Science [B. Lib. Sc.]
28.	Bachelor of Social Work [B.S.W.]
29.	Master of Social Work [M.S.W.]
30.	Diploma in Social Work [Dip. S.W.]
31.	Master of Library Science [M. Lib. Sci.]
32.	Master of Library & Information Science [M. Lib. Sci.]
33.	Master of Mass Communication & Journalism [M.M.C.J.]
34.	Certificate Course in Journalism [C.C.J.]
35.	Diploma in Journalism and Mass Communication [D.J.M.C.]
36.	Master of Library and Information Science [M.L.I.S.C.]
37.	Master of Arts [M.A. Mass Communication & Journalism.]
38.	Bachelor of Arts Journalism, Arts and Science [B.A. Journal., Arts and Sci.]

PERSPECTIVE PLAN 2023-24

39.	Bachelor of Arts Mass Communication and Journalism [B.A. M.C.J.]
40.	Master of Philosophy Mass Communication and Journalism [M. Phil. M.C. J.]
41.	Post Graduate Diploma in Disability Communication [P.G. Dip..Disability Comm.]
42.	Diploma in Meditation and Intra-Personal Communication [Dip. M.I.P.C.]
43.	Bachelor of Printing Technology and Graphic Arts [BPT & GA]
44.	Advanced Diploma in Printing Technology and Graphic Arts [ADPT & GA]
45.	Post Graduate Diploma in Counseling [P. G. Dip. Counsel.]
46.	Post Graduate Diploma in Adult, Continuing Education and Extension (Vacation Mode) [P. G. Dip. A.C.E.& E.][V]
47.	Diploma in Comics Journalism [Dip. Comic. Journal.]
48.	Post Graduate Diploma in Psychological Counseling [P. G. Dip. in Psych. Counsel.]
49.	Diploma in Television Journalism [Dip. in T.V. Jour.]
50.	Bachelor of Arts Home Science [Special] [B.A. Home Sci. Special.]
51.	Post Graduate Diploma in Modi Studies [P.G. Dip. Modi Studies]
52.	Post Graduate Certificate Course in Modi Studies [P.G. Cert. Course. Modi Studies]
53.	Post Graduate Diploma in Museum Studies [P.G. Dip. Museum Studies]
54.	Bachelor of Arts International Journalism [B.A. International .Journal.]
55.	Post Graduate Certificate Course in Museum Studies [P.G. Certif. in Muse. Studies.]
56.	Post Graduate Diploma in Vocational Guidance and Career Counseling
57.	Bachelor of Arts Honors Journalism
58.	Bachelor of Arts Honors Multi Media and Mass Communication

Important Telephone Numbers of University

Authority	Name of Authority	Email ID	Phone / Fax
Vice – Chancellor	Prof. (Dr.) Pramod Yeole	vc@bamu.ac.in	0240-2403110/13
Pro-Vice Chancellor	Prof. (Dr.) Shyam T. Sirsath	provc.office@bamu.ac.in	02420-2403222
Registrar	Prof. (Dr.) Bhagwan Sakhale	registrar@bamu.ac.in	0240-2403333/35
Director Board of Exam and Evaluation	Dr. Ganesh Manza	coe@bamu.ac.in	0240-2403201
Fin. & Account Officer	Shri. P.S. Jadhav	foabamu@bamu.ac.in	0240-2403300
Director Sub. Center	Dr. D. K. Gaikwad	subcampus@bamu.ac.in	02472-251800
Deputy Registrar Academic	Shri. S.S. Kawde	dyregistrar.acad@bamu.ac.in	0240-2403115
Director Student Development Academic	Dr. Mustajib Khan	Director.studwel@bamu.ac.in	0240-2403132
Post Graduate Section	Shri. I.R. Manza	pgsection@bamu.ac.in	0240-2403117/23

Enquiry

PBX Number	0240-2403400, 2400431
General Examination	02420-2403200
Exam & Enquiry / Convocation Unit	0240-2403173
Publication Unit	0240-2403131

Postal Address

<p>Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University University Campus, Aurangabad -431 004. Fax : 0240-2403224 University Website : www.bamu.ac.in, www.bamua.digitaluniversity.ac</p>
--

Publisher

Prof. (Dr.) Bhagwan Sakhale
Registrar,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.